

UTOPIE ȘI ȘTIINȚĂ

Emanciparea feminină între ridicol și fiasco

Emanciparea feminină este una din multele utopii colective eșuate în ultimul secol. Cea mai puțin nocivă, în schimb cea mai ridicolă. Pornită din imperativul just al egalității sociale, mișcarea mondială feministă și-a tras-o singură, ca să mă exprim în jargon, din următoarele motive:

- a distruș echilibrul și liniștea căminului familial, prin părăsirea temporară a acestuia în favoarea „onoarei” de a munci într-un cadru organizat, de a face carieră.

- odată cu ieșirea din cadrul familial, automat s-a neglijat creșterea și educația copiilor, paleativul servitoarelor, baby-sitter-elor, bunicilor sau a altor rude în cel mai bun caz sau al lăsării de capul lor „cu cheia la gât” în cele mai multe dintre cazuri, conducând la târârea și traumatizarea copiilor, frustrarea părinților, creșterea tensiunilor și violenței familiale.

- sporirea exponențială a numărului de divorțuri (în Europa, în medie 40% din căsnicii, sfârșesc triumfal prin divorț), declinul demografic (80% dintre statele europene înregistrează de aproape două decenii un spor negativ de populație), delincvența juvenilă, prostituția și consumul de droguri în rândul minorilor, analfabetismul relativ al absolvenților învățământului obligatoriu din statele dezvoltate, sărăcia materială în care se zbat majoritatea mamelor singure cu copii reprezintă fenomene sociale negative, generate direct de emanciparea iresponsabilă a femeilor în societatea modernă.

- în ciuda progresului fantastic realizat în domeniul protecției sexuale și anticonceptive, datorită destrămării treptate a familiei, a convențiilor sociale și a moralei de cuplu, bolile venerice și flagelul SIDA se extind tot mai grav, periclitând în spetă sănătatea femeilor. Libertatea sexuală, a mentalităților și a moravurilor, n-a adus nici pe departe fericirea atât de tânjită de femei, ci dimpotrivă noi amenințări, pericole și frustrări directe.

- cultul stupid al single-ismului, adică femeia ce-și împlinește singură destinul profesional și matern constituie ultima gogoriță propagandistică a mișcării feministe mondiale. Sortită din start eșecului pentru că sfidează însuși legile firii, ordinea divină și axiomele psihologiei feminine. Femeia singură, indiferent de calitățile ei fizice, psihice și volitive este cel mult un nufăr frumos, un decor reușit, un animal splendid, o fulgurație trecătoare, un meteor strălucitor. Nevoia de stabilitate și siguranță, experiența uluitoare a maternității și dependența fiziologic - instinctivă de sexualitate nu pot fi surmontate

de o carieră de succes sau de independența materială. Femeia a fost creată să ființeze în doi...

- prin noile modele de comportament machoist - provocator, prin vestimentația și tehnicile de înfrumusețare și întreținere corporală ostentative și artificiale, femeile și-au depreciat de bunăvoie și nesilite de nimeni statutul social de mame și iubite, în cea de vampe, zâne și dive irezistibile, animate de o sexualitate vulgar - primară debordantă. Prin imitație, consumatorism și globalizare tembelă, fără dram de sensibilitate, feminitate și spiritualitate, femeile au ales rolul de obiecte sexuale sau de vitrină, numai bune de vânzare - cumpărare ori împrumut pe piața mondială a frumuseții.

- last but not least, cu toate campaniile politice și strădaniile de lobby economic și juridic, salariul femeilor angajate este în medie cu 30% mai mic decât cel al bărbaților care prestează aceeași muncă. În aceeași ordine de idei, deși în majoritatea statelor democrat - liberale s-a legiferat obligativitatea numărului egal de femei și bărbați în funcții de conducere în firmele particulare, administrație, instituții, guvern și parlament, realitatea a rămas cu mult în urma acestei realizări legislative. Discutabilă ea însăși, deoarece în modesta mea opinie libera competiție dintre sexe nu trebuie reglementată în nici un fel. Doar în țările scandinave și Benelux, participarea femeilor în vârful piramidei sociale se apropie de magicul 50%. Înapoi la cratiță și la copii sau cel mult atingerea unui echilibru optim între profesie și familie, acestea sunt dezideratele noi ale femeilor cărora le-a revenit uzul rațiunii și simțul realității.

Efectele nocive ale cyberspațiului

Explozia informațională produsă de Internet, după entuziasmul justificat al uverturii și mondializării începe să-și facă simțită tot mai pregnant efectele nocive. Potopul de informație neverificată, incoerența, lipsa de sistem cauzează un haos al percepției, analizei, memorării, asociațiilor, comparațiilor, practic o imposibilitate a studiului și sintezei. În esență, funcțiile rațiunii și cele mentale complexe nu se pot exercita decât cel mult fragmentar și rudimentar, „surfing-ul” în cyberspațiu echivalând de fapt cu o cădere în rutină, primitivism al gândirii, stereotipie a cunoașterii, rudiment al emotivității, sărăcie a fanteziei și promiscuitate a imaginației. Nici nu amintesc efectele direct criminal - obscene ale pornografiei, terorismului și aberațiilor extremist - rasiste deversate în cantități și forme gigantic - apocaliptice în rețeaua planetară. Dincolo de aspectele pozitive indiscutabile ale Internet-ului, mă simt dator să trec în revistă fără pretenția de exhaustivitate

sau de specialist în comunicare, conotațiile negative ale acestei invenții epocale, prin care „satul planetar” vizionat de Marshall Mc’Luhan a devenit o realitate cotidian - banală.

- efect fiziologic nociv asupra vederii, coloanei vertebrale, digestiei, condiției fizice și sistemului nervos, generator de dependență patologică.

- efect educațional vătămător la copiii preșcolari și școlari, în detrimentul dezvoltării memoriei, al abilităților psihomotorii, al armoniei și forței fizice, al imaginației și a capacității de a gândi liber și independent.

- pierderea contactului cu mediul înconjurător, cu factorii de mediu, cu natura, cu fenomenele naturii, formarea treptată a unui om vegetal, sedentar, inadaplat la condițiile de mediu, fără forță fizică și rezistență psihică, o trestie negânditoare de seră...

- diminuarea socializării și interrelaționării, scăderea capacităților de comunicare corporală, verbală, afectivă și psihologică cu semenii. Omul dependent de Net, se izolează treptat într-o lume virtuală, scursă prin ecranul magic al calculatorului, devenind robul unei comunicări artificiale, lipsite de substrat emoțional - uman.

- ieșirea din realitate în lumea jocurilor vizuale, chat-ului, video-chat-ului, skype-ului, a milioanele de site-uri și pagini web, a filmelor, fascinanta lume muzicală a mp3-ului, a reclamelor infinite, a e-commerce-ului, a tranzacțiilor bancare și bursiere, a enciclopediilor și cărților editate electronic determină o stare de schizofrenie, de fisurare a conștiinței, de trecere halucinatorie a graniței dintre real și imaginar. Întoarcerea în uzura, monotonia și conflictele realității cotidiene determină o angoasă și frustrare psihică permanentă.

- refugiu în lumea virtuală a biților și imaginilor fără sfârșit creează simptomele clare ale bolilor de dependență, coroborată cu neglijarea activităților personale zilnice (alimentație, somn, sexualitate), a apropiatilor, a familiei, a persoanelor iubite, într-un cuvânt, un comportament artificial și antisocial.

- lipsa de reacție socială și emoțională, abstragerea din real, vacuumul sentimentelor și afecțiunii în timp real duce inevitabil la destructurarea personalității, netomanul transformându-se într-o extensie a rețelei informaționale, fără suflet și cuvânt.

Comunicare în gol, fără mesaj și sentiment

Diminuarea capacităților de comunicare se poate ilustra cel mai bine, urmărind evoluția, mai bine zis involuția ei, de-a lungul a patru generații. Generația bunicilor a excelat prin educație clasică, care a pus accentul pe memorare, oralitate, dicție, retorică și elocință. La începutul secolului 20, lipsa sau penetrarea slabă a mijloacelor de comunicare în masă, a determinat indivizii să se exprime oral, exact, politicos, concis și inteligibil. Era o necesitate a existenței și succesului social, atât la sat cât și la oraș, indiferent de mediul social - cultural. Generația părinților a învățat să se exprime curat atât oral dar mai ales în scris, deoarece regimurile totalitare pretind supușilor rigoare administrativă și supunere birocratică. Părinții noștri au fost constrânși de

dictaturile regale, personale, fasciste sau comuniste să meargă mereu, smeriți, la stăpânire cu jalba în proțap, pentru a-și obține cele mai elementare drepturi. Totul în scris, înregistrat, multiplicat. Atât bunicii cât și părinții au utilizat cu voluptate și frumusețe artistică, cântatul ca formă de comunicare interumană și ca balsam sufletesc pentru orice situație de viață. Generația mea, văduvită în mod tendențios de binefacerile și altitudinea spiritual - sufletească a culturii umaniste de către puterea totalitară comunistă n-a mai excelat nici oral, nici în scris, remarcându-se printr-o mediocritate funcțională, folositoare în vremuri de tranziție. Cântul, melodia, fredonatul ne-a însoțit doar marginal, la chefuri, în excursii și pe la meciuri. Generația copiilor noștri, socializată prin PC, Internet, Coca-cola, Mc’Donalds și seriale dubioase de televiziune nu dispune de abilitățile de bază ale comunicării orale directe, ale dialogului, ale jocurilor de societate sau sportive. Mai grav, din cauza dominanței culturii vizuale, deprinderea cititului, scrisului și socotitului, nemaivorbind de cea a lecturii se situează la un nivel lamentabil, sub burta broaștei. Dacă situația va persista, vom avea de-a face cu o armată de cvasianalfabeți, incultii, primitivi și antisociali, incapabili de efort intelectual și autoinstruire, practic un balast social, care riscă să scufunde întreaga societate într-un Nou Ev Mediu. Copiii noștri riscă să devină o gloată de roboți informaționali, neajutorati în viața reală, debusolați și frustrați, într-o continuă derivă existențială prin labirintul electronic al noii lumi virtuale...

Reclama, o gravă poluare spirituală

Potopul de reclamă, promoții și chilipiruri ce se revarsă asupra noastră prin sticlă, prin net, prin radio, prin cutia poștală, prin bannerele de pe marginea drumurilor și pietelor publice, prin broșurile distribuite pe stradă, prin panouri luminoase uriașe creează ireversibil un sentiment tot mai acut de inconfort, saturație, hăituire și chiar angoasă. Big Brother-ul consumatorist ne urmărește, ne agasează, ne bruschează, pătrunde tot mai violent în spațiul privat și chiar intim. Această poluare psihică continuă, această permanentă tragere de mânecă sau deschidere violentă de buzunar, această comandă virulentă impersonală de a cheltui, de a fi în pas cu lumea, de a te înfrupta hedonist din belșugul societății de consum, ne abate de la relaxare, odihnă, meditație și interioritate. Mult trâmbițatul „privacy”, drept individual fundamental în democrațiile occidentale este supus unui asediu total, generalizat, ce riscă să prefacă spațiul vital personal, într-un duty free deschis 24 de ore din 24. Statul democratic nu mai manipulează cetățenii printr-o ideologie oficială difuzată intempestiv pe toate canalele de comunicare, ci printr-o cursă interminabilă după achiziționarea de bunuri, obiecte și valori materiale, căreia i se subsumează întreaga noastră activitate cotidiană și timpul liber. Puterea politică a realizat că nu mai este necesară o acțiune propagandistic - mediatică directă de convingere a societății, costisitoare și de multe ori producătoare de contrareacții virulente. Manipularea societății se poate face mult mai lesne prin abaterea majorității de la problemele reale și grave, prin stimularea

goanei după câștig, a apetitului și lăcomiei consumatoriste, respectiv prin organizarea amănunțită a industriei timpului liber. Prevalența lui a avea asupra lui a fi, iată boala socială incurabilă de care suferă întregul mapamond civilizată.

Un eveniment eroic devenit blestem

Jubileul aniversar al revoluției maghiare din 1956. Prilej de reflecție asupra rezistenței anticomuniste, asupra socialismului cu față umană, asupra intereselor geostrategice primordiale, asupra perioadei războiului rece și a prăbușirii lagărului socialist. După 30 de ani de tabuizare dictatorială a adevărului uneia din cele mai eroice revoluții antitotalitariste și antiimperialiste din lume, după mistificările din perioada gulaș - socialismului permisiv ungar și după 18 ani de democrație de tip occidental, nu s-a ajuns la o limpezire și decantare majoritar acceptată de societatea maghiară. Mai grav, din perspectiva unei jumătăți de secol, scindarea societății ungare pare să rămână definitivă în această spinoasă problematică istorică, în condițiile în care tot mai mulți participanți și martori au trecut deja în lumea celor drepti, iar o parte din tineri nu sunt câtuși de puțin interesați în concluzionarea ei. Culpa principală în crearea acestei falii insurmontabile în societatea ungară o are regimul comunist al lui Kádár, care întru legitimarea propriei instaurări sângeroase la putere, a considerat evenimentele din 1956 drept contrarevoluție, o paradigmă ce constituie o falsificare grosolană a istoriei, în care au fost educate câteva generații. După trecerea pașnică reușită de la o dictatură moale la o democrație fragilă de tip european (în perioada 1987-1989), a apărut inevitabil reversul medaliei, care prezintă revoluția drept o revoltă națională de dreapta și ignoră sau chiar contestă rolul major al unor lideri reformiști - comuniști precum Nagy Imre, Losonczi Géza, Rajk László, Dudás István și alții. Din nefericire, adevărul revoluției maghiare devine tot mai acut o perpetuă reglare de conturi între stânga și dreapta politică, aseasonată inevitabil cu accente extremist fasciste sau penibil stângiste, care nu fac decât să toarne benzină pe focul și-așa încins al scindării ireversibile a societății maghiare. Acest măr otrăvit al discordiei riscă ca acum, cu prilejul celei de-a 50-a aniversări, să radicalizeze dreapta aflată în opoziție și stânga înșelată de propaganda mincinoasă a recentelor alegeri, până la răsturnarea violentă a impopularului guvern socialist - liberal al premierului Gyurcsány. Miza actualei situații explozive nu este doar soarta politică a premierului, a guvernului delegitimă de propria-i incompetență și imoralitate recunoscută de însuși Gyurcsány, ci destinul întregii democrații și stabilități politico - economice, frământată de o vastă campanie de nesupunere civilă. Ca în atâtea alte momente istorice dramatice din trecut, din cauza temperamentului și virtuții maghiare, situația riscă să se deterioreze în sensul întăririi extremei drepte, ultranationaliste, șovine, antisemite, antieuropene, ultraconservatoare, opusă fațis parlamentarismului occidental și Uniunii Europene. Revenind la stufosul adevăr al revoluției din 1956, încerc să creenez câteva convingeri personale legate de aceasta:

- a fost o revoltă populară autentică, susținută de

întreg spectrul social, cu excepția stalinistilor duri, a aparatcicilor din armată și AVH (securitatea internă maghiară), a unei părți a funcționarilor publici superiori și a oamenilor de cultură îndoctrinați.

- a fost cel puțin la început o revoltă de stânga, care a încercat să umanizeze și să democratizeze regimul stalinist dur al satrapului Rákosi, adică edificarea unui socialism cu față umană.

- a încercat la început să determine în mod pașnic, părăsirea țării de către trupele sovietice de ocupație, fapt acceptat formal de autoritățile de la Moscova până în 30 oct, când au fost atacate și devastate sediile Partidului Comunist și ucisi câțiva lideri comuniști.

- din cauza represiunii dure încercate de AVH, soldată cu câteva sute de victime nevinovate care au protestat în mod pașnic, revolta inițială de stânga s-a radicalizat în mod natural, căpătând accent anticomunist și antisovietic tot mai marcat.

- sub presiunea evenimentelor tragice și a manifestațiilor de stradă, premierul comunist - reformist Nagy Imre, un autentic patriot maghiar, a anunțat oficial ieșirea țării din Pactul de la Varșovia, neutralitatea Ungariei și instaurarea pluripartitismului.

- în mod eroic, spre finalul revoluției democrat - populare, Nagy Imre a chemat poporul la rezistență armată justă împotriva Armatei Roșii cotoșitoare și a cerut ajutor ONU pentru salvagardarea independenței țării. Din comuniști cominterniști, aliați de nădejde al Moscovei, Nagy Imre și tovarășii săi s-au ridicat la înălțimea eroică a unui moment istoric de cumpănă, preferând moartea de martir, rușinii cozii de topor...

- inevitabil, desfășurarea revoluției din 1956 a fost condimentată cu elemente de dreapta, fasciste, chiar antisemite, dar curentul principal a rămas popular de stânga.

- SUA, NATO și Europa Occidentală au preferat pasivitatea neinterventionistă în cursul dramaticelor evenimente din 1956, unei implicări politice majore, chiar de ordin militar alături de revoluția maghiară. Ca în alte state captive, aflate dincolo de Cortina de Fier, majoritatea populației a fost adânc lezată de lipsa de atitudine și sprijin a Occidentului.

- restaurația stalinismului dur și instaurarea regimului - marionetă Kádár cu ajutorul tancurilor și baionetelor Armatei Roșii, ai cărei combatanți dislocați la Budapesta, majoritatea de origine tătarească și turkmenă credeau că se află la Canalul de Suez, s-a soldat cu moartea a peste 4000 de cetățeni în cursul luptelor de stradă, exodul a 200.000 de refugiați în Austria și o reprimare barbară a liderilor Revoluției – peste 250 de condamnări oficiale la moarte.

- în mod laș, onestul Nagy Imre a fost atras în cursă de noile autorități pentru a fi arestat. De teama unei noi răzmerițe, Kádár în cârdășie cu autoritățile comuniste de la București, personal cu Gh.Gh.Dej, l-a transferat pe Nagy Imre la Snagov în domiciliu forțat timp de un an. De-abia în 1958, după stabilizarea noului regim Kádár, după un proces - vitrină măsluit și sumar, Nagy Imre și tovarășii săi cei mai apropiați, au fost condamnați la moarte, spânzurați în mare secret și aruncați asemenea unor câini vagabonzi în parcela 301 de la marginea cimitirului Kerepesi.